

Oplegnotitie voor:	Algemeen bestuur VRF
Agendapunt:	5
Vergaderdatum:	8 oktober 2025
Onderwerp:	Herziening financiële verordening en normenkader en controleprotocol
Behandeling:	Besluitvormend
Ambtelijk Portefeuillehouder VD:	Dhr. D. van Baarle
Auteur:	Mark Mousa
Status:	Openbaar
Bijlagen:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Financiële verordening 2025 2. Was-woordt lijst t.b.v. Financiële verordening 2025 3. Normenkader & Controleprotocol 2025

Voorstel

Het algemeen bestuur wordt gevraagd:

1. De Financiële verordening 2025 vast te stellen.
2. Het Normenkader & Controleprotocol 2025 vast te stellen.

Inleiding

Voor u ligt één geïntegreerde oplegnotitie waarin we drie samenhangende onderdelen toelichten die gezamenlijk het kader vormen t.a.v. de accountantscontrole van de jaarrekening 2025 van Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek: het controleprotocol, het normenkader rechtmatigheid en de geactualiseerde financiële verordening.

Controleprotocol en normenkader rechtmatigheid

De bovengenoemde documenten vormen gezamenlijk het kader voor de uitvoering en beoordeling van het financieel beheer en de accountantscontrole, inclusief de toets op rechtmatigheid. In dit document is slechts één wijziging doorgevoerd: de goedkeuringstolerantie voor fouten en onzekerheden is verlaagd van 3% naar 2% van de totale lasten incl. dotaties aan de reserves. Deze aanpassing vloeit voort uit een wetwijziging die ons verplicht om in ons controleprotocol en normenkader maximaal deze grens te hanteren. Het betreft daarmee een technische en onvermijdelijke wijziging.

Financiële verordening

Tegelijkertijd is de financiële verordening inhoudelijk herzien en aangevuld met verduidelijkingen en nieuwe bepalingen zodat deze beter aansluit op de praktijk en actuele normen rondom rechtmatigheid en interne beheersing.

Met deze oplegnotitie geven wij u inzicht in de inhoud, achtergrond en impact van deze wijzigingen, zodat het algemeen bestuur goed geïnformeerd kan besluiten over de kaders waarbinnen de controle van de jaarstukken 2025 plaatsvindt.

Alle wijzigingen in beide documenten zijn geïnitieerd door twee ontwikkelingen:

1. Aanpassing van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en daarmee aanpassing van de wettelijke grens van 3% voor fouten en onzekerheden afzonderlijk naar 2% voor fouten en onzekerheden tezamen.
2. N.a.v. de controle over boekjaar 2024 is in overleg met de accountant een aantal aanscherpingen in formulering doorgevoerd in de financiële verordening. Zie hiervoor de was-woordt-lijst (bijlage 2).

Beoogd effect

Controleprotocol en normenkader rechtmatigheid

De verlaging van de controlegrens van 3% naar 2% heeft als beoogd effect dat de organisatie en

de accountant strikter en zorgvuldiger omgaan met afwijkingen en onzekerheden in de jaarrekening. Hierdoor wordt eerder gerapporteerd bij fouten (de foutmarge is lager dan eerst) en wordt het oordeel van de accountant strenger. Dit draagt bij aan een versterking van de rechtmatigheidsverantwoording en verhoogt het maatschappelijk en bestuurlijk vertrouwen in het financieel beheer.

Financiële verordening

De financiële verordening vormt het formele kader – ofwel de spelregels – voor zowel de interne controle (AO/IC) binnen de organisatie als voor de accountantscontrole op de jaarrekening. De geactualiseerde verordening is aangescherpt en verduidelijkt om beter aan te sluiten op de dagelijkse praktijk van financieel beheer, sturing en verantwoording.

Door begrippen als 'begroting', 'investeringskredieten', 'overhead' en 'tijdige melding' concreter te definiëren, wordt voor iedereen (intern én voor de accountant) duidelijker wanneer er sprake is van een rechtmatige of juist onrechtmatige situatie. De verordening gaat bovendien dieper in op de voorwaarden waaronder bijvoorbeeld lastenoverschrijdingen of afwijkende baten als acceptabel kunnen worden beschouwd.

Deze verduidelijkingen maken het mogelijk om als organisatie gericht te sturen op rechtmatigheid, afwijkingen beter te onderkennen en correct te verantwoorden. Tegelijkertijd stellen ze de accountant in staat om op basis van duidelijke kaders een meer consistente en controleerbare toetsing uit te voeren.

Argumenten

De verlaging van de controlegrens van 3% naar 2% in het controleprotocol en normenkader draagt bij aan een grotere betrouwbaarheid van de jaarrekening. Doordat ook kleinere afwijkingen nu materieel kunnen zijn, wordt de organisatie gestimuleerd om nog zorgvuldiger om te gaan met financiële vastleggingen, controles en rapportages. Dit sluit aan bij bredere landelijke ontwikkelingen waarin publieke verantwoording strenger wordt getoetst en het belang van rechtmatigheid en transparantie steeds zwaarder weegt. De strengere norm fungeert als een prikkel tot verdere professionalisering van de interne beheersing en het naleven van wet- en regelgeving.

De aangepaste financiële verordening ondersteunt dit proces door een concreter en praktischer normenkader te bieden. In de herziene verordening zijn een aantal termen en regels die op basis van de accountantscontrole 2024 onduidelijk bleken nu helderder gedefinieerd.

Kanttekeningen/ Risico's

De verlaging van de controlegrens van 3% naar 2% betekent dat de foutenmarge kleiner is geworden, waardoor ook relatief kleinere afwijkingen kunnen leiden tot een negatief oordeel van zowel de organisatie zelf (rechtmatigheidsverantwoording door DB) als de accountant. De reeds strenge eisen t.a.v. de rechtmatigheidsverantwoording (die wordt afgegeven door het Dagelijks Bestuur) worden verder aangescherpt. De kans dat het DB een negatief rechtmatigheidsoordeel afgeeft in de jaarstukken neemt daarmee verder toe.

Consequenties

De wijziging van het controleprotocol, het normenkader en de financiële verordening heeft consequenties voor zowel de organisatie als de accountantscontrole:

- De financiële kaders worden geactualiseerd zodat deze volledig in lijn zijn met de meest recente wijzigingen in wet- en regelgeving.
- Als gevolg van scherpere eisen en strengere controlevereisten kan er sprake zijn van een uitbreiding van de controlewerkzaamheden, zowel intern (AO/IC) als extern (accountant). Dit kan leiden tot een verhoging van de bijbehorende kosten.
- Tevens leiden deze scherpere eisen ertoe dat de kans toeneemt dat het rechtmatigheidsoordeel -dat door het DB in de jaarstukken wordt afgegeven- negatief zal zijn.
- Een eenduidige en scherp geformuleerde vastlegging van de financiële kaders in de financiële verordening vermindert het risico op interpretatieverschillen of onduidelijkheden tussen de organisatie en de accountant. Dit bevordert een soepele samenwerking en voorkomt discussie over de reikwijdte van de controle.

Vervolg

Na vaststelling vormen deze documenten de nieuwe uitgangspunten voor ons financieel beheer en de interne controles.

Communicatie (Intern, Extern)

De nieuwe kaders worden na vaststelling gedeeld met de accountant, zodat deze als uitgangspunt kunnen dienen voor de controlewerkzaamheden. In het kader van de Wet open overheid (Woo) worden de documenten tevens openbaar gemaakt via de daarvoor bestemde website, conform de geldende wettelijke verplichtingen.